

Ağdam sözünün mənası "kiçik qala" deməkdir. Hələ ta qədim dövrlərdə burada yaşamış türkdilli qəbilələr özlərini düşməndən müdafiə etmək məqsədi ilə kiçik qalalar tikərmişlər. Sonradan Qarabağ xanı Pənahəli xan Ağdamda ağ daşlardan İmarət deyilən ərazidə ev tikdirir. Məhz buna görə də Ağdamın sonradan mənasını nurlu, işıqlı günəşli şəhər adlandırmışlar.

Yaşlıqlar Ağdama xüsusi gözəllik verir. İnsanlar da o vaxtdan zirək, qoçaq, fərasətli idi. Təmiz, saf havası olan Ağdam taxılçılıq, pambıqçılıq, üzümçülük, baramaçılıq rayonu olmaqla yanaşı, heyvandarlıq sahəsində də yüksək nailiyyətlər əldə etmişdi. Rayonda yüzlərlə zavod və fabriklər, ticarət obyektləri, tibb, kənd təsərrüfatı, mexanizasiya texnikumları fəaliyyət göstərirdi.

rətdən dünyasını dəyişən məcburi köçkünlərimizin sayı, bəlkə də 50 mindən çoxdur...

Bəli, əminik ki, işğaldan qurtulmuş Ağdam, həmçinin də digər rayon və kəndlərimizdə yenə də həyat qaynayaacaq, abadlıq, quruculuq işləri görülməyəcək, insanlar əvvəlki kimi əkin-biçinlə məşğul olacaq, iqtisadiyyatımız güclənəcək, camaat əvvəlki kimi mehriban

Ermənilərin Xirosimanın aqibətini yaşatdığı Ağdam

Ağdam rayon olaraq 1930-cü ildə yaradılmışdır. Ərazisi 1150 kvadratkilometrdir.

1985-ci ilin məlumatına görə, 160 mindən çox türk əhalisi olan rayon ərazisinin 88 faizi 1993-cü ilin iyul ayının 23-də ermənilər tərəfindən işğal olunmuşdur.

20-ci əsrin 50-ci illərində aparılan tədqiqat işləri buranın qədim insanların yaşayış məskənləri olduğunu sübut etmişdir. Üçoğlan təpə adlanan ərazidə aparılan tədqiqatlar nəticəsində qədim insanların bu ərazidə Eneolit dövründə (e.ə. 4-6-cı minillik) məskunlaşmağa başladığı müəyyən olunmuşdur.

Ermənilər nəinki evləri söküb aparmış, hətta ağacları qırıb məhv etmiş, qəbiristanlıqlarımızı dağıdaraq mərmər sinə və baş daşlarındakı yazıları silərək Gürcüstan və İrana satmışlar.

Tarixi abidəmiş olan İmarətdə Pənahəli xanın, İbrahim xanın, Xurşudbanu Nəvəvənin məzarlarını dəfərlərlə ziyarət etmişəm.

İmarətdə gözəl stadionumuz var idi. Orada "Qarabağ" futbol komandasının dəfərlərlə oyunlarına baxmışıq.

Allahverdi və Eldar Bağirov qaradaşlarımızın, Elbrus Abbasovun, Adilin, Cəmilin, Şaşanın, Çobanın, Kamilin, Ənvərin və digər futbolçuların yaşıl meydanla qələbə sevincinin şahidi olmuşuq.

Stadionun geniş ərazisi insanlarla dolu olardı. İmarətin hasarına alınmış ərazisi isə beş yüz ildən çox yaşıl olan özəmətli çinarlarla əhatə olunmuşdu.



Vaxtilə Ağdam rayonunda ikiillik institut da fəaliyyət göstərmiş, qonşu rayonlardan bura oxumağa gələrdilər. Bu gün isə Ağdam ruhlr şəhərinə çevrilib.

Ermənilər görün necə bir məxluqlardır ki, Kəlbəcərdən bu günlərdə rədd olub çıxarkən 30 ilə yaxın yaşadıkları evlərimizi yandıraraq, ağacları kəsərək rayonun hər tərəfini minalayıblar. Bunlara insan demək əsla mümkünsüzdür. Acınacaqlı haldır ki, rus sülhməramlıları da erməni vandallarına göz yumur.

Bu gün işğaldan azad olunmuş Ağdama baxarkən qəlbim göynəyir, bütün ağaclar kəsilmiş, şəhərimiz barbarcasına tamamilə dağıdılmışdır. Sevincirici hal odur ki, Ağdam şəhəri və kəndlərimiz Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi altında, Müzəffər Ordumuzun sayəsində itkisiz azad olundu.

1988-ci ildən bu günə qədər ağdamlılar 6 mindən çox şəhid vermişlər. Otuz il ərzində məcburi köçkün düşmüş insanlarımız yurd niskilinə dözməyərək dünyasını dəyişmişlər. Bu otuz ildə hes-

sayacağırdı. Ermənilərin vurduları ziyanlar tam hesablanaraq yirtici düşmənlər beynəlxalq məhkəmələrdə cavab verəcəklər.

Bu gün Ermənistanda bir nəfər də olsun azərbaycanlı yaşamadığı halda, Azərbaycanda 50 mindən çox ermənilər yanaşı digər azsaylı xalqlar da çox mehriban yaşayırlar. Onlar bilməlidirlər ki, əgər Xankəndidə Azərbaycan qanunlarına tabe olmayacağıqlarsa, indidən torpaqlarımızı türk eləsinlər. Bizi yenə də nəyənsə vadar etməsinlər. Çünki Azərbaycanın budafəki təpkişi onlar üçün daha məhəvədi olacaq.

Ancaq ermənilər onu da bilsin ki, törətdikləri Xocalı soyqırımını, Ağdaban, Meşəli, Cəmili, Qaradağlı, Qarakeç məsibətlərini Azərbaycan xalqı həç bir vaxt unutmacaq. Bunları unutmamaqları? Əsla yox. Atalardan bir misal var: "İtlə dostluq etsən də, çomağını öldən vermə".